

Кәсіптік стандарт: «Аяқ киім өндірісі»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Аяқ киім өндірісі" кәсіптік стандарты "Қәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленді және білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және жеңіл өнеркәсіп саладағы ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) білім – кәсіптік тапсырма шеңберіндегі іс-әрекеттерді жүзеге асыру үшін қажетті меңгерілген және меңгерілген ақпарат;

2) дағды – кәсіби тапсырманы тұтастай орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдана білу;

3) формальды емес білім беру – оқытудың орны, мерзімі және нысаны ескерілмей көрсетілетін білім беру қызметтерін көрсететін ұйымдар жоспарлаған, ұйымдастырған және жүзеге асыратын және оқыту нәтижелерін растайтын құжат берілетін білім беру түрі;

4) аяқ киімнің үстіңгі жағы – аяқ киімнің үстіңгі бөлігінің бөлшектері аяқтың, аяқтың, кейде жамбастың артқы және бүйір бетін толығымен немесе ішінара жабады. Ол сыртқы, ішкі және аралық бөліктерден тұрады;

5) вампа – аяқ киімнің үстіңгі жағының табанның алдыңғы бөлігін жауып тұратын сыртқы бөлігі, оны қоныштар бекітеді;

6) қоныштар – табанның бүйір және өкше бөліктерін жауып тұратын аяқ киімнің сыртқы бөлшектері. Аяқ киімнің көптеген түрлерінде олар вампусқа тігіледі;

7) табан – аяқ киім түбінің барлық бөлігінің астында орналасқан сыртқы деталь. плантарналық табанның бетімен және жер бетімен тікелей байланыста болатын;

8) тіл – аяқты бұғаулардың немесе баулардың зақымдануынан қорғау үшін қоныштардың алдыңғы бөлігінің астында орналасқан аяқ киімнің бір бөлігі;

9) баулар – баулар блоктар мен ілгектер арқылы өткізіледі және аяқ киімді табанға бекітуге қызмет етеді;

10) астар – астар аяқ киімнің үстіңгі бөлігінің ішкі бөліктеріне жатады, гигиеналық және жылудан қорғайтын қасиеттерін жақсартады, пішінге төзімділігін арттырады және табанды сыртқы бөлшектердің тігістерінен оқшаулайды;

11) ұлтарақ – аяқ киім түбінің ішкі бөлшегі, оған үстіңгі дайындаманың және астыңғы бөліктің керме жиегі бекітіледі. Ұлтарақ аяқ киімнің ыңғайлылығын арттырады;

12) сельт – табанды аяқ киімнің жоғарғы жағына бекітуге қызмет етеді. Бұл былғарыдан, резеңкеден немесе пластмассадан жасалған жолақ;

13) өкше – табанның өкше бөлігін белгілі бір биіктікке көтеруге қызмет ететін аяқ киім түбінің сыртқы бөлігі;

14) геленок – қалыптың тұрақтылығын арттыруға қызмет ететін деталь геленочной аяқ киімнің түбінің бөліктері. Табан мен негізгі табан арасында орналасқан;

15) пішуге дайындау – бұл ақаулықты жою кезеңі (кенептің бетін визуалды түрде қарау арқылы), жинақтау, әр түрлі көлемдегі трафареттерді жасау;

16) бақылау – жарамсыз деп тану сапасыз дайын бұйымдарды көзбен шолып қарау және өлшеу әдісімен.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2) КО ТР – Көден одағының техникалық регламенті

3) ҚР ҰС – Қазақстан Республикасының ұлттық стандарты

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Аяқ киім өндірісі

5. Кәсіптік стандарттың коды: С15200104

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

С Өңдеу өнеркәсібі

15 Былғары және оған жататын өнімдерді өндіру

15.2 Аяқ киім өндіру

15.20 Аяқ киім өндіру

15.20.0 Аяқ киім өндіру

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Жаппай және тапсырыс бойынша тігілген аяқ киімдерді өндіруге және жөндеуге, өндірістік процестерді бақылауға және басқаруға байланысты кәсіптердің

сипаттамасы келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 2) Аяқ киім тартушы - 1 СБШ-нің деңгейі
- 3) Бас технолог (өңдеу өнеркәсібі) - 6 СБШ-нің деңгейі
- 4) Аяқ киім тартушы - 2 СБШ-нің деңгейі
- 5) Бөлшектер мен бұйымдарды құрастырушы (аяқ киім) - 3 СБШ-нің деңгейі
- 6) Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары - 8 СБШ-нің деңгейі
- 7) Техник-технолог (жалпы профиль) - 4 СБШ-нің деңгейі
- 8) Мамандандырылған өндірістік (өңдеуші) бөлімшелердің басшылары (басқарушылары) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) Техник-технолог (жалпы профиль) - 4 СБШ-нің деңгейі
- 10) Аяқ киім дайындайтын пішу жабдығының операторы - 3 СБШ-нің деңгейі
- 11) Бөлшектер мен бұйымдарды құрастырушы (аяқ киім) - 2 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

10. Кәсіптің карточкасы «Аяқ киім тартушы»:			
Топтың коды:	7536-1		
Қызмет атауының коды:	7536-1-004		
Кәсіптің атауы:	Аяқ киім тартушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	45-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (45-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 9 желтоқсандағы № 490 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21757 болып тіркелді. Аяқ киімді тартқыш, 1-3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: бастауыш білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тәжірибесі жоқ		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Көзделмеген		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8159-1-008 - Аяқ киім жинаушы оператор 8159-2-005 - Материалдар пішуші 7536-1-011 - Аяқ киімдерді саптаушы 7536-1-012 - Табандарды өңдеуші 7536-1-013 - Материалдарды кесуші 7536-1-014 - Бұйымдарды, жартылай фабрикаттарды, материалдарды өңдеуші 7536-1-017 - Материалдарды, жартылай фабрикаттар мен дайын бұйымдарды қабылдаушы (аяқ киім) 7536-1-018 - Бөлшектер мен материалдарға белгі қоюшы 7536-1-027 - Қалыптан аяқ киімдерді түсіруші 7536-1-030 - Аяқ киімдерді фрезерлеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қалыптағы аяқ киімнің үстіңгі бөлігінің дайындамаларын қатайту және қалыптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Аяқ киімнің бөлшектерін қатайту	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Аяқ киімнің бөлшектерін қатайту			

<p>Дағды 1: Дайындамаларды алу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1-3 санат үшін 1-ші санат үшін: 1. Аяқ киімді соңғысына сандал дайындамасын орнату және туралау арқылы қатайту. 2. Үстіңгі бөліктің өкшесі мен саусақ шеттерін тірекке немесе табанға басып, өкшенің қажетті биіктігі мен саусақ ұзындығын қамтамасыз ету. 2-ші санат үшін: 3. Аяқ киімді қызмет көрсетілетін машинаның көмегімен немесе дайындаманың өкше бөлігін соңғысына орнату арқылы қолмен қатайтыңыз. тігісі) аяқ киім дайындамасының ортасында соңғысының өкше бөлігін дөңгелету, дайындаманы ішкі табанға бекіту, астарларды қатайту. 4. Қосалқы тапсырысты орнатуды орындаңыз: ылғалдау, оны станокқа салу, үлгіні қолдану, қосалқы бұйрықты үлгіге бекіту, отырғызу және оны станоктан алу. 5. Дайындаманың төсемінің қажетті созылуын, аяқ киім дайындамаларының бөліктерінің соңғы жағында орналасуын, қатайтатын жиектің енін, тектер, қапсырмалар, шегелер арасындағы белгіленген қашықтықты қамтамасыз ету. 3-ші санат үшін: 6. Аяқ киімді қызмет көрсетілетін машинаның көмегімен немесе аяқ киім дайындамаларын, гимнастикалық және үй аяқ киімдерін соңғысына, аяқ киімнің табанын борттық бекіту әдісімен, сондай-ақ аяқ киімнің барлық түрлерінің дайындамасын алдын ала қатайту арқылы қолмен қатайту. 7. Дайындаманың үстіңгі және төсемінің материалының қажетті созылуын, әрбір жарты жұпта блокта дайындама бөліктерінің симметриялы орналасуын және олардың жұпта бірдей орналасуын қамтамасыз ету.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1-3 санат үшін 1-ші санат үшін: 1. Аяқ киімді қатайту әдістері. 2. Аяқ киімнің дайындамасын соңғысына орнату тәртібі. 2-ші санат үшін: 3. Аяқ киімді қатайту тәртібі. 4. Бланкілер мен блоктардың түрлері, стильдері және өлшемдері. 5. Аяқ киім дайындамасы жасалатын материалдардың түрлері мен қасиеттері. 6. Қызмет көрсетілетін машинаның мақсаты мен жұмыс принципі. 3-ші санат үшін: 7. Аяқ киімді қатайту кезіндегі технологиялық операцияларды орындау нормалары. 8. Қызмет көрсетілетін машинаның құрылымы және жұмыс тәртібі.</p>
<p>Дағды 2: Сапаны бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1-3 санат үшін 1. Өнімдерді сыртқы тексеруді орындау, дайын өнімнің сапалық сипаттамаларын анықтау. 2. Ережелерді орындау. 3. Жұмыс орнын тазалау.</p>

		Білімдер:	
		1-3 санат үшін 1. Аяқ киімнің үстіңгі, асты және астары үшін материалдарға арналған МЕМСТ, техникалық шарттар. 2. Жабдықтарды жөндеу кестелері, ауысымды қабылдау және тапсыру ережелері, қауіпсіздік ережелері, өрт қауіпсіздігі ережелері, ішкі тәртіп ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Қолды жақсы үйлестіру Бөлшектерге мұқият болу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Аяқ киім дайындау бойынша пішу жабдығының операторы	
	2	Бөлшектер мен бұйымдарды құрастырушы (аяқ киім)	
	4	Техник-технолог (жалпы профиль)	
11. Кәсіптің карточкасы «Бас технолог (өңдеу өнеркәсібі)»:			
Топтың коды:	1321-0		
Қызмет атауының коды:	1321-0-014		
Кәсіптің атауы:	Бас технолог (өңдеу өнеркәсібі)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Техник-технолог		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Өндірістік және өңдеу салалары	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандығы бойынша кемінде 5 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Міндетті емес.		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1321-0-016 - Өндіріс жөніндегі директор (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-017 - Топ меңгерушісі (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-019 - Бақылау мастері (учаске, цех) (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-022 - Ауысым мастері (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-023 - Участке мастері (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-024 - Цех мастері (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-037 - Өндіріс бастығы (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-048 - Цех бастығы (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-027 - База бастығы (өңдеу өнеркәсібі) 1321-0-052 - Топ жетекшісі (өңдеу өнеркәсібі) 3112-1-003 - Өндірісті дайындау жөніндегі техник 3112-1-004 - Жұмыс көлемін құрастыру жөніндегі техник 3112-2-001 - Баптау және сынау жөніндегі техник 3112-4-001 - Сапаны бақылау қызметі жөніндегі техник 3112-9-003 - Өндіріс технологиясы жөніндегі техник	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аяқ киімді үлгілеу және құрастыру бойынша қызметті бақылау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Аяқ киімді модельдеу және құрастыру процесін талдау және бақылау және оны жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу. 2. Бақылау және ұйымдастыру
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Аяқ киімді модельдеу және құрастыру процесін талдау және бақылау және оны жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу.	Дағды 1: Аяқ киімді модельдеу.	Машықтар: 1. Аяқ киім мен галантереялық былғары бұйымдары мен керек-жарақтарын модельдеу және құрастыру үшін қолданылатын мамандандырылған компьютерлік бағдарламаларды пайдалану. 2. Екі өлшемді және үш өлшемді компьютерлік графикада аяқ киім үлгілерін визуализациялау. 3. Қауіпсіз, ыңғайлы, функционалды, практикалық және эстетикалық жағымды аяқ киімдерді жасау үшін оңтайлы құрылымдық және композициялық шешімдерді таңдау. 4. Аяқ киім дизайнының үлгілерін жасау, жобалау және манипуляциялау. 5. Аяқ киім үлгілеріндегі құрылымдық және технологиялық ақауларды табу және жою. 6. Аяқ киім үлгілеріне түс схемаларын, текстураларды, пішіндерді, материалдарды, фитингтерді, керек-жарақтарды біріктіру. 7. Екі өлшемді және үш өлшемді компьютерлік графикада аяқ киімді визуализациялау. Білімдер: 1. Аяқ киімнің типтік және эксклюзивті үлгілерін жүйелі жобалаудың принциптері, тәсілдері мен құралдары. 2. Аяқ киім үлгілерінің түрлері мен түрлерінің конструктивтік, технологиялық және экономикалық ерекшеліктері. 3. Аяқ киімді жобалаудың анатомиялық-физиологиялық, антропометриялық және биомеханикалық негіздері. 4. Аяқ киім үлгілерінің конструкциясын, дайындау және пайдалану шарттарын ескере отырып, материалдарды алдын ала дайындау принциптері мен әдістері. 5. Аяқ киім өндірісіне арналған жабдықтардың (машиналардың, техникалық қондырғылардың) техникалық сипаттамалары, құрылымдық ерекшеліктері және жұмыс режимдері. 6. Аяқ киімнің эргономикалық және санитарлық-гигиеналық қасиеттері. 7. Аяқ киімнің жаңа үлгілерінің эскиздері мен көркемдік тұжырымдамаларын әзірлеуге және безендіруге қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылады.

	<p>Дағды 2: Технологиялық дайындық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аяқ киім өндірісінің технологиялық процесін, олардың техникалық жабдықталуын ұйымдастыруда технологиялық құжаттаманы (технологиялық сызбаларды) қолдану. 2. Тапсырмаларды тиімді орындау үшін қажетті ақпаратты іздеуді және пайдалануды жүзеге асыру. 3. Жабдықтарды өндіріс процесін бастауға дайындау. 4. Технологиялық процестің техникалық-экономикалық көрсеткіштерін есептеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аяқ киімді модельдеу мен құрастырудың заманауи отандық және шетелдік тәжірибесі. 2. Технологиялық процестің көрсеткіштерін есептеу әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Бақылау және ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1: Технологиялық процесті ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аяқ киімді модельдеумен және құрастырумен айналысатын қызметкерлерге нұсқаулықтар жүргізу. 2. Аяқ киімді модельдеу мен құрастырудың технологиялық процестерін ұйымдастырудың тиімділігін талдау. 3. Аяқ киім мен галантереялық былғары бұйымдары мен керек-жарақтарын модельдеу және құрастыру кезінде мүдделер қақтығысына әкелетін немесе әкелуі мүмкін жеке мүдделер жағдайларын анықтау және алдын алу. 4. Аяқ киім өндірісінің технологиялық процесін ұйымдастыруда технологиялық құжаттаманы (технологиялық сызбаларды) қолдану. 5. Аяқ киім өндірісінің сапасын бақылау процесінде технологиялық құжаттаманы қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Материалдар, олардың сипаттамалары, қасиеттері және аяқ киім өндірісінде қолдану әдістері. 2. Аяқ киімнің және галантереялық былғары бұйымдары мен аксессуарларының жаңа үлгілерін жасаудағы конструкцияларды құрастыру және талдау технологиялары. 3. Аяқ киім және галантереялық былғары бұйымдары мен аксессуарларының экономикасы және өндірісін ұйымдастыру. 4. Менеджмент және персоналды басқару. Кәсіби қызметтің этикалық нормалары. Іскерлік қарым-қатынас этикасы және келіссөздер жүргізу ережелері. 5. Аяқ киімге қойылатын қазақстандық және халықаралық қауіпсіздік және гигиена талаптары, оның ішінде халықаралық, кедендік, сауда, экономикалық одақтар мен бірлестіктердің талаптары. 6. Аяқ киімнің жаңа үлгілерін жасау кезіндегі конструкцияларды құрастыру және талдау технологиялары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Жауапкершілік Бизнесі түсіну Тез шешім қабылдай білу Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Қолды жақсы үйлестіру Бөлшектерге мұқият болу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог (жалпы профиль)	
12. Кәсіптің карточкасы «Аяқ киім тартушы»:			
Топтың коды:	7536-1		
Қызмет атауының коды:	7536-1-004		
Кәсіптің атауы:	Аяқ киім тартушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	2.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	45-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (45-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 9 желтоқсандағы № 490 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21757 болып тіркелді. Аяқ киім тартушы 4-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кем дегенде 6 ай		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7316-4-019 - Былғары мен үлбірден жасалған бөлшектер, жартылай фабрикаттар мен бұйымдарды өңдеуші 7316-4-043 - Былғары, үлбір детальдар мен бұйымдарды ылғалдандырушы 7549-4-069 - Детальдар мен бұйымдарды қалыптаушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аяқ киімді қатайту операцияларын орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қалыптағы дайындамаларды керу және тарту	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қалыптағы дайындамаларды керу және тарту			

<p>Дағды 1: Аяқ киімнің дайындамаларын бекітудің борттық әдісімен қатайту</p>	<p>Машықтар:</p> <p>4-6 санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Материалда жыртылмай бөлшектердің қажетті сызуын қамтамасыз ету, құралдар мен жабдықтарды реттеу және реттеу. 2. Қолданылатын жабдықтың оңтайлы жұмыс режимдерін таңдау және қолдану. 3. Блоктағы дайындаманың дұрыс орналасуын, қатайтатын бөлшектердің симметриялы қосылуын реттеу. <p>4-ші санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Аяқ киімнің аяқ ізіне тігіспен бекіту әдісімен, аяқ киімнің дайындамаларымен, аяқ киімдермен, бұрылуға арналған жабық және гимнастикалық аяқ киімдермен, кронштейндері бар сандалдармен, бөшектермен, өкшелі аяқ киіммен қатайтылуын қамтамасыз етіңіз. көйлек және ортопедиялық қоспағанда, аяқ киім түрлері, аяқ киімнің дайындамаларын шілтер арқылы шеңберге немесе саусақтың арқалық бөлігіне қатайту, шілтердің ұштарын бекіту және тартқыш жиегін орау. <p>5-ші санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Қызмет көрсетіліп жатқан станокта күнделікті аяқ киімнің, аяқ киімнің, спорттық және үй аяқ киімнің тұмсық бөлігінің тартылуын қамтамасыз ету. 6. Қолданылатын жабдықтың реттелуін қамтамасыз ету. <p>6-ші санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Ерлердің аяқ киімінен, гимнастикадан және үй аяқ киімінен басқа аяқ киімнің барлық түрлеріне қызмет көрсетілетін станокта немесе қолмен дайындамалардың, алдыңғы жақтардың, дайындамалардың аяқтың арқалық бөлігінің бұралуын қамтамасыз ету. 8. Қолданылатын жабдықты реттеу мен реттеуді қамтамасыз ету.
	<p>Білімдер:</p> <p>4-6 санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операцияларды орындау ережелері, аяқ киімнің, бөлшектер мен қалыптардың түрлері, стилі мен өлшемдері, қолданылатын материалдардың түрлері мен қасиеттері. 2. Аяқ киімді қатайту ережелері, дайындамалар жасалатын материалдардың түрлері мен қасиеттері. 3. Аяқ киімді қатайту кезінде технологиялық операцияларды орындауға арналған стандарттар. <p>4-ші санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Қызмет көрсетілетін машинаны пайдалану және реттеу тәртібі. <p>5-ші санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Қызмет көрсетілетін машинаны баптау тәртібі. <p>6-разряд үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Қызмет көрсетілетін машинаның ұсақ ақауларын жою әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 2: Сапаны бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Барлық санаттар үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімдерді сыртқы тексеруді орындау, дайын өнімнің сапалық сипаттамаларын анықтау. 2. Ережелерді орындау. 3. Жабдықтарды тазалау және жөндеу және жұмыс орнын тазалау.

		Білімдер:	
		Барлық санаттар үшін: 1. Аяқ киімнің үстіңгі, асты және астары үшін материалдарға арналған МЕМСТ, техникалық шарттар. 2. Жабдықтарды жөндеу кестелері, ауысымды қабылдау және тапсыру ережелері, қауіпсіздік ережелері, өрт қауіпсіздігі ережелері, ішкі тәртіп ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Ұқыптылық Сындарлы ойлау Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Біртекті және монотонды жұмыстарды орындауға бейімділік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 876 «Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентін қабылдау туралы» шешімі		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Аяқ киім дайындау бойынша пішу жабдығының операторы	
	4	Техник-технолог	
13. Кәсіптің карточкасы «Бөлшектер мен бұйымдарды құрастырушы (аяқ киім)»:			
Топтың коды:	7536-1		
Қызмет атауының коды:	7536-1-022		
Кәсіптің атауы:	Бөлшектер мен бұйымдарды құрастырушы (аяқ киім)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	45-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (45-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 9 желтоқсандағы № 490 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21757 болып тіркелді. Аяқ киім жинаушы, 3-4 санат		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Аяқ-киім ісі	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Мамандығы бойынша кемінде 6 ай		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Көзделмеген		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8159-2-005 - Материалдар пішуші 7536-1-004 - Аяқ киім тартушы 7536-1-011 - Аяқ киімдерді саптаушы 7536-1-012 - Табандарды өңдеуші 7536-1-013 - Материалдарды кесуші 7536-1-018 - Бөлшектер мен материалдарға белгі қоюшы 7536-1-027 - Қалыптан аяқ киімдерді түсіруші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аяқ киімнің үстіңгі және астыңғы бөліктерін құрастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Аяқ киім өндірісі үшін материалдар мен жабдықтарды дайындау 2. Аяқ киімді құрастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Аяқ киім өндірісі үшін материалдар мен жабдықтарды дайындау			

	<p>Дағды 1: Аяқ киім дайындамаларын біріктіру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-4 сан үшін: 1. Аяқ киімді қызмет көрсетілетін машинада немесе қолмен құрастыруға дайындық операцияларын орындау. 2. Аяқ киімнің ішіндегі втулкаларды орнатыңыз, балғамен соғыңыз және тойтарыңыз, арнайы құрылғымен немесе тескішпен қолмен бекітіңіз. 3. Вулканизацияланбаған резеңкеден жасалған пластмассадан жасалған өкшелерді құрастыру, ағаш өкшелерде тесіктерді бұрғылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>3-4 сан үшін: 1. Аяқ киімді құрастыруға дайындық операцияларын орындау тәртібі. 2. Аяқ киімнің түрлері, үлгілері мен өлшемдері, бөлшектері мен шығыршықтары. 3. Қызмет көрсетілетін станокта жұмыс істеу техникасы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Көзделмеген.</p>
	<p>Дағды 2: Дайын өнімнің сапасын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Барлық разрядтар үшін: 1. Ішкі еңбек тәртібін сақтау. 2. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптарды орындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>Барлық разрядтар үшін: 1. Еңбекті қорғау жөніндегі ішкі талаптар. 2. Қауіпсіздік ережелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Аяқ киімді құрастыру</p>	<p>Дағды 1: Қарапайым операцияларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-4 сан үшін: 1. Түрлі типтегі және сыныптағы тігін жабдықтарында дайындаманың бөлшектерін жіп тігістерімен біріктіру, қызмет көрсетілетін станокта аяқ киімді жинау немесе шегелерді, бұрандаларды, түйреуіштерді, жіптерді, желімдерді қолмен құрастыру арқылы аяқ киімнің үстіңгі бөлігін құрастыру бойынша қарапайым операцияларды орындау. 2. Тартылған жіппен үзіліссіз немесе өткізіп алынған тігістерсіз біркелкі тігісті қамтамасыз ету үшін, тігіс жиілігі мен бөліктердің шеттерінен қашықтығы, қабатталған немесе бекітілген бөлшектердің контурларының туралануы немесе олардың жиектері арасындағы біркелкі қашықтық, олардың симметриялы орналасуы, технологиялық талаптарға сәйкес олардың арасындағы және табан мен табанның шетінен белгіленген қашықтық. 3. Аяқ киімнің түбінің бөліктерін жинау.</p>

	<p>Білімдер:</p> <p>3-4 сан үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аяқ киімнің үстіңгі және аяқ киімнің түбін құрастыру бойынша қарапайым операцияларды орындау тәртібі. 2. Аяқ киімнің түбін бекіту тәсілдері, дайындамаларды дайындауға қолданылатын материалдардың қасиеттері. 3. Бөлшектерді бекітуге арналған материалдар мен керек-жарақтардың түрлері. 4. Аяқ киімнің төменгі бөліктерінің өлшемдері мен стильдері. 5. Аяқ киімді құрастыру бойынша технологиялық операцияларды орындау нормалары. 6. Қызмет көрсетілетін жабдықты пайдалану және реттеу тәртібі. 7. Престеудің технологиялық режимдері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Көзделмеген
Дағды 2: Күрделілігі орташа операцияны орындау	<p>Машықтар:</p> <p>3-ші санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түрлі үлгідегі және сыныптағы тігін жабдығында жіп тігістері бар дайындаманың бөлшектерін қосу және қызмет көрсетілетін станокта немесе қолмен аяқ киімді жинау операцияларын аяқ киімнің үстіңгі бөлігін құрастырудың орташа күрделі операцияларын орындау. 2. Бөлшектерді киіп, реттеп, бекітіп көру. 3. Құю және ыстық вулканизация арқылы аяқ киімнің төменгі бөліктерін жасау. 4. Қалыптардың және төсемдердің өлшемдерінің бөлшектердің өлшемдеріне сәйкес келуін қамтамасыз ете отырып, құю және вулканизацияның технологиялық режимін сақтау. 5. Сынақ құюды орындау. 6. Қалыптардан дайын өнімдерді түсіру. <p>Білімдер:</p> <p>3-ші санат үшін:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аяқ киімнің үстін құрастыру бойынша күрделілігі орташа операцияларды орындау әдістері мен тәсілдері. 2. Аяқ киімнің түбін құрастыру тәртібі мен тәсілдері. 3. Құю және вулканизация технологиясы, қалыптардың және төсемдердің өлшемдері. 4. Құрастыруға берілетін бөлшектердің өлшемдері мен тағайындалуы. 5. Өндірілетін өнімге мемлекеттік стандарттар мен техникалық шарттар. 6. Жабдықтарды пайдалану және реттеу тәртібі. 7. Жабдықтың тетіктері мен механизмдеріндегі ұсақ ақауларды жою әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Көзделмеген

	Дағды 3: Күрделі операцияларды орындаңыз	Машықтар:		
		4-ші санат үшін: 1. Әртүрлі типтегі және кластағы тігін жабдықтарында жіп тігістері бар дайындаманың бөлшектерін қосу арқылы аяқ киімнің үстіңгі бөлігін құрастыру бойынша күрделі операцияларды, қызмет көрсетілетін станокта немесе қолмен бөлшектерді құрастыру бойынша күрделі операцияларды орындау. 2. Материалдарға зақым келтірместен кейбір бөліктердің басқаларға қатысты дұрыс орналасуын қамтамасыз ету. 3. Құю және ыстық вулканизация жабдығын дайындау, күту және реттеу. 4. Қалыптардың өлшемдері мен беріктігі аяқ киім өлшемдеріне сәйкес келетініне көз жеткізу. 5. Станокты баптау мен реттеуді орындау.		
		Білімдер:		
		4-ші санат үшін: 1. Аяқ киімнің үстін құрастыру бойынша күрделі операцияларды орындау әдістері мен тәсілдері. 2. Қолданылатын жартылай фабрикаттар мен қосалқы материалдардың сапасына қойылатын талаптар. 3. Вулканизация массасының балқу температурасы. 4. Төсектер мен қалыптардың өлшемдері. 5. Аяқ киімнің ассортименти. 6. Қызмет көрсетілетін жабдықтың конструкциясы, оны пайдалану тәртібі және реттеу.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Көзделмеген		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Қолды жақсы үйлестіру Бөлшектерге мұқият болу			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	3	Аяқ киім дайындау бойынша пішу жабдығының операторы		
	4	Техник-технолог (жалпы профиль)		
	2	Бөлшектер мен бұйымдарды құрастырушы		
14. Кәсіптің карточкасы «Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары»:				
Топтың коды:	1210-0			
Қызмет атауының коды:	-			
Кәсіптің атауы:	Мекемелердің, ұйымдардың және кәсіпорындардың бірінші басшылары			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	8			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:				
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:	
	-	-	-	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. ...	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: ...	Дағды 1: ...	Машықтар: ...	
		Білімдер: ...	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
15. Кәсіптің карточкасы «Техник-технолог (жалпы профиль)»:			
Топтың коды:	3112-1		
Қызмет атауының коды:	3112-1-005		
Кәсіптің атауы:	Техник-технолог (жалпы профиль)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: -	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аяқ киім өндірісіндегі технологиялық процестерді ұйымдастыру және басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген	Дағды 1: ...	Машықтар: ...	
		Білімдер: ...	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
16. Кәсіптің карточкасы «Мамандандырылған өндірістік (өңдеуші) бөлімшелердің басшылары (басқарушылары)»:			
Топтың коды:	1321 -0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Мамандандырылған өндірістік (өңдеуші) бөлімшелердің басшылары (басқарушылары)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	-	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. ...	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: ...	Дағды 1:	Машықтар:	
	
	...	Білімдер:	
	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
17. Кәсіптің карточкасы «Техник-технолог (жалпы профиль)»:			
Топтың коды:	3112-1		
Қызмет атауының коды:	3112-1-005		
Кәсіптің атауы:	Техник-технолог (жалпы профиль)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	-	-	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіп карточкасының сипаттамасы 2024 жылғы "Тігін бұйымдарын модельдеу, жобалау және технологиясы" кәсіптік стандартында көрсетілген		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. ...	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: ...	Дағды 1: ...	Машықтар: ...	
		Білімдер: ...	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
18. Кәсіптің карточкасы «Аяқ киім дайындайтын пішу жабдығының операторы»:			
Топтың коды:	8159-1		
Қызмет атауының коды:	8159-1-007		
Кәсіптің атауы:	Аяқ киім дайындайтын пішу жабдығының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	45-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (45-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 9 желтоқсандағы № 490 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21757 болып тіркелді. Пішу жабдығының операторы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Аяқ-киім ісі	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Негізгі орта білім негізінде өндірісте кемінде 6 ай, техникалық және кәсіптік оқу негізінде жұмыс өтілі жоқ		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Жоқ		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8159-1-008 - Аяқ киім жинаушы оператор 7536-1-017 - Материалдарды, жартылай фабрикаттар мен дайын бұйымдарды қабылдаушы (аяқ киім) 7536-1-014 - Бұйымдарды, жартылай фабрикаттарды, материалдарды өңдеуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Стандартты немесе арнайы аяқ киімді өндіру және жөндеу жабдықтарының жұмысын бақылау және басқару		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Технологиялық жабдықтар мен материалдарды дайындау 2. Аяқ киімнің бөлшектерін пішу процесін жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Технологиялық жабдықтар мен материалдарды дайындау	Дағды 1: Пішу сызбасын таңдау	Машықтар: 1. Таңдау, орнату және материалдарды пішудің оңтайлы сызбаларын пайдалану. 2. Кескіштері бар пластиналарды таңдау, оларды престің кареткасына салу. 3. Бағдарламаларды престің автоматты құрылғысына орналасу; орнатылған кескіштермен престің жад блогындағы бағдарламаның сәйкестігін және еденнің ұзындығын тексеру; кескіштердің жұмысқа жарамдылығын тексеру. 4. Автоматты құрылғыны қосу арқылы материалдардың төсеніштерін беру. 5. Палубаның орналасуын реттеу. 6. Кесілген бөлшектерді алып тасу.
		Білімдер: 1. Материалдардың ақауларының түрлері. 2. Қолданылатын жабдықтың жұмыс істеу принципі, құрылғысы, пайдалану ережелері. 3. Еңбек пәні, қауіпсіздік техникасы, оны түрлендіру процесі және тиісті атқарушылық іс-әрекеттер циклі туралы негізгі білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
	Дағды 2: Жабдықтар мен материалдарды іріктеу	Машықтар: 1. Қолданылатын жабдықтар мен материалдардың оңтайлы жұмыс режимдерін таңдау және қолдану. 2. Іс-шараларды жоспарлау. 3. Шешімдер қабылдау. 4. Ресурстарды бөлу. 5. Тәуекелдерді бағалау.
		Білімдер: 1. Қолданылатын жабдықтың жұмыс істеу принципі, құрылғысы, пайдалану ережелері, материалдардың қасиеттері. 2. Саланың ерекшелігін. 3. Ресурстарды жоспарлаудың принциптері мен технологиялары. 4. Ресурстарды пайдалану тиімділігінің өлшемдерін анықтау әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Аяқ киімнің бөлшектерін пішу процесін жүргізу	Дағды 1: Аяқ киімнің бөлшектерін пішу	Машықтар: 1. Жабдықта аяқ киім бөлшектерін жасауға арналған орама материалдарды төсеу және пішу бойынша жұмыстарды жүргізу. 2. Кескіштері бар пластиналарды іріктеу және оларды престің кареткасына салу. 3. Бағдарламаны престің автоматты құрылғысына салу; престің жад блогындағы бағдарламаның орнатылған кескіштерге және еден ұзындығына сәйкестігін тексеру; кескіштердің жұмысқа жарамдылығын тексеру. 4. Автоматты құрылғыны қосу арқылы материалдардың төсеніштерін беру. 5. Төсемнің орналасуын реттеу. 6. Пішім бөлшектерін алу.

		Білімдер: 1. Жабдықты пайдалану ережелері, автоматты бағдарламалық құралдың (жабдықтың жад бөлігінің) жұмыс істеу принципі. 2. Оның ұсақ ақауларын жою жолдары. 3. Пішімнің сапасы мен толықтығына қойылатын талаптар. 4. Кесуге арналған аяқ киімнің түрлері мен өлшемдері. 5. Кескіштерді орналастыру жүйесі. 6. Қолданылатын материалдарды пайдалану нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
	Дағды 2: Дайын өнімнің сапасын бақылау	Машықтар: 1. Өнімнің сыртқы сараптамасын жүргізу, дайын өнімнің сапалық сипаттамаларын анықтау. 2. Қолданылатын материалдарды пайдалану нормалары сақтау. 3. Жабдықтарды тазалау және жөндеу, жұмыс орнын тазалау жұмыстарын жүргізу.
		Білімдер: 1. Аяқ киімнің үстіңгі, астыңғы және астыңғы жағына арналған материалдарға арналған ГОСТТАР, ТШ. 2. Жабдықты күту кестелері, ауысымды қабылдау және тапсыру ережелері, қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі ережелері, ішкі тәртіп ережелері. 3. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 4. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария ережелері, өрт қауіпсіздігі талаптары. 5. Жабдықты күту кестелері, ауысымды қабылдау және тапсыру ережелері, қауіпсіздік техникасы, өрт қауіпсіздігі ережелері, ішкі тәртіп ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұқыптылық Оқуға қабілеттілігі Зейінділік Сындарлы ойлау Жақсы үйлестіру, ептілік және қол ептілігі Өз бетінше және ұжымда жұмыс істей білу Біртекті және монотонды жұмыстарды орындауға бейімділік Техникалық құжаттамамен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу дағдыларын меңгеру	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Техник-технолог
	5	Техник-технолог
19. Кәсіптің карточкасы «Бөлшектер мен бұйымдарды құрастырушы (аяқ киім)»:		
Топтың коды:	7536-1	
Қызмет атауының коды:	7536-1-022	
Кәсіптің атауы:	Бөлшектер мен бұйымдарды құрастырушы (аяқ киім)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	45-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (45-шығарылым) бекіту туралы" 2020 жылғы 9 желтоқсандағы № 490 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21757 болып тіркелді. Бөлшектер мен бұйымдарды қалыптаушы, 1-2 санат		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тәжірибесі жоқ		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Көзделмеген		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8159-2-005 - Материалдар пішуші 7536-1-004 - Аяқ киім тартушы 7536-1-011 - Аяқ киімдерді саптаушы 7536-1-012 - Табандарды өңдеуші 7536-1-013 - Материалдарды кесуші 7536-1-018 - Бөлшектер мен материалдарға белгі қоюшы 7536-1-027 - Қалыптан аяқ киімдерді түсіруші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аяқ киімнің үстіңгі және астыңғы бөліктерінің бөлшектерін құрастыру .		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Аяқ киімді құрастыру 2. Сапаны бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Аяқ киімді құрастыру	Дағды 1: Материалдар мен жабдықтарды дайындау	Машықтар:	
		1-ші санат үшін: 1. Аяқ киімнің үстіңгі бөліктерінің оңтайлы құрастыру сызбаларын таңдау, орнату және пайдалану. 2. Желімді, мастиканы, балауызды, жылтырататын жақпа жағу арқылы бөлшектер мен бұйымдарды құрастыру бойынша дайындық жұмыстарын орындау. 3. Желімдеу және желімдеу, керілген жиектің белгіленген енін, айқын иілу сызықтарымен қажетті пішінді қамтамасыз ету.	
		Білімдер:	
		1-ші санат үшін: 1. Еңбек пәні, оның өзгеру процесі және тиісті атқарушылық іс-әрекеттер циклі туралы негізгі білім. 2. Бөлшектерді жағу, желімдеу және бекіту ережелері. 3. Бөлшектердің, фурнитуралардың түрлері, фасондары, өлшемдері және тағайындалуы. 4. Желімдейтін материалдардың қасиеттері. 5. Өндірілетін бөлшектердің сапасына қойылатын талаптар.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Көзделмеген		
	Дағды 2: Жеңді аяқ киімнің ішіне орнату, түйреу, тойтару, жеңнің ұшын табанға мықтап басу	Машықтар:	
		2-ші санат үшін: 1. Бөлшектер мен бұйымдарды құрастыру жұмыстарын желім, мастика, балауыз, жылтырататын жақпа жағу арқылы орындау. 2. Қызмет көрсетілетін машинаны пайдаланып немесе қолмен бөлшектердің берік жалғануын қамтамасыз ету. 3. Пайдаланылатын жабдықтың оңтайлы жұмыс режимдерін таңдау және қолдану	

		Білімдер: 2-ші санат үшін: 1. Еңбек пәні, оның өзгеру процесі және тиісті атқарушылық іс-әрекеттер циклі туралы негізгі білім. 2. Бөлшектерді жағу, желімдеу және бекіту ережелері. 3. Бөлшектердің, фурнитуралардың түрлері, фасондары, өлшемдері және тағайындалуы. 4. Желімдейтін материалдардың қасиеттері. 5. Өндірілетін бөлшектердің сапасына қойылатын талаптар. 6. Аяқ киім бөлшектерін біріктіруге және құрастыруға арналған материалдарға арналған мемлекеттік стандарттар (МЕМСТ), техникалық шарттар (ТШ), аяқ киім бөлшектері мен тораптарын біріктіруге арналған материалдарды пайдалану нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Көзделмеген
Еңбек функциясы 2: Сапаны бақылау	Дағды 1: Өнім сапасын бақылау	Машықтар: 1-2 санат үшін: 1. Өнімдерді сыртқы тексеруді орындау, дайын өнімнің сапалық сипаттамаларын анықтау. 2. Ережелерді орындау. 3. Жабдықтарды тазалау және жөндеу және жұмыс орын тазалау.
		Білімдер: 1-2 санат үшін: 1. Аяқ киімнің үстіңгі, асты және астары үшін материалдарға арналған МЕМСТ, техникалық шарттар. 2. Жабдықты күту кестесі, ауысымды қабылдау және тапсыру ережелері. 3. Ішкі еңбек тәртібінің тәртібі. 4. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар, өрт қауіпсіздігі талаптары.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Зейінді шоғырландыру және бақылау Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Қолды жақсы үйлестіру Бөлшектерге мұқият болу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кеден одағының «Жеңіл өнеркәсіп өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламенті (КО ТР 017/2011). ҚР СТ ISO 9001-2016. Сапа менеджменті жүйелері. Талаптар.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Аяқ киімді кергіш. Аяқ киімді жеке тігу жөніндегі аяқ киімші.
	4	Техник-технолог (жалпы профиль)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

20. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

Ораз А.Қ. Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі Өнеркәсіп комитетінің Жеңіл өнеркәсіп басқармасының басшысы, +7 (717) 264 85 97, a.adilova@mps.gov.kz

21. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Жеңіл өнеркәсіп кәсіпорындарының ұлттық бірлестігі» Заңды тұлғалар мен жеке кәсіпкерлер одағының өзін-өзі реттейтін ұйымы «Qaz Textile Industry»

Жоба жетекшісі:

Уахитова Г.Б.

E-mail: info@qaztexindustry.kz

Телефон нөмірі: +7 (705) 299 88 28

Орындаушылар:

Абзалбекұлы Бекжан, +7 (705) 299 88 28, info@qaztexindustry.kz

Мунасипов Серик Ераханович, +7 (705) 299 88 28, info@qaztexindustry.kz

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 7 , 18.03.2025 г.

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 10.04.2025 г.

24. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

25. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2025 г.

26. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2028 г.